

Становище

от проф. д-р Румяна Панайотова Мечева
Институт по Биоразнообразие и Екосистемни Изследвания – БАН

Член на Научното жури, определено със заповед № 221 / 10.12.2013 за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по екология – професионално направление – 4.3 Биологични науки, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“ за нуждите на ИГ „Нематология“, секция „Биоразнообразие и екология на безгръбначните животни“, отдел „Животинско разнообразие и ресурси“, обявен в ДВ бр.67/30.07.2013 г.

В обявения конкурс за нуждите на „Биоразнообразие и екология на безгръбначните животни“ на Института по Биоразнообразие и Екосистемни Изследвания – БАН участва един кандидат – главен асистент д-р Стела Стоянова Лазарова. Тя е завършила висшето се образование с квалификация „магистър“ през 1994 г. в Лесотехнически университет – София по образователна специалност „Екология и Опазване на природната среда“.

Докторската си степен е придобила в Централна лаборатория по обща екология – БАН. От 1999 г. работи в ЦЛОЕ, отначало като еколог, след това като научен сътрудник III-I степен и от 2010 като главен асистент. Има приблизително 17 г. трудов стаж.

Обща характеристика на дейността на кандидата

През целия период на научна дейност д-р Стела Лазарова е публикувала 26 научни труда.

Участвала е в реализирането на 15 национални и международни научни проекта, като е била научен ръководител на младежки проект и на работен пакет в проект BioCORE към Фонд Научни изследвания. Била е научен консултант на един дипломант; понастоящем консултант на докторант.

Д-р Лазарова е участвала в 39 международни и национални научни форуми.

Оценка на научната продукция за целите на конкурса

За участие в конкурса са представени 23 научни труда, като 13 от тях имат импакт фактор. Тя е водещ автор в 5 научни публикации от представената за конкурса продукция. Общий импакт фактор е 11.21.

Трудовете са с тематична насоченост по научната специалност 02.22.01. „Екология и Опазване на природната среда“.

Научната продукция в количествено и качествено отношение надвишава праговите изисквания на НС на ИБЕИ при БАН за присъждане на академичната длъжност „доцент“.

Цитирания

В представената справка са изброени общо 64 цитирани публикации, което е положителен атестат и признание от голям брой български и чуждестранни специалисти. От коректно изготвената справка прави впечатление, че 80% от цитиранията са дължат основно на два научни труда №5 (цитиран 33 пъти) и №6

(цитиран 18 пъти). Значителният брой цитирания в научни издания с „импакт фактор“ са безспорно доказателство за научните приноси на д-р Лазарова в страната и чужбина.

Научни и научно приложни приноси

Основните приноси на д-р Стела Лазарова са в следните области:

Приноси в областта на таксономията и фаунистиката

Резултатите от изследванията засягат описането на **6 нови за науката видове**, принадлежащи към 4 рода (*Longidorus*, *Xiphinema*, *Paravulvus* и *Enchodelus*)

Съставени са ключове за определяне видовете от род *Paravulvus* и частични за родовете *Enchodelus* и *Longidorus*;

Съобщени са 1 род и 24 вида нови за фауната на България, 1 вид нов за фауната на Молдова, 5 - за фауната на Румъния; 2 рода и 3 вида – от арктически полярни пустини;

Допълнени са данните за морфологията и/или разпространението на 27 вида от България, Словения, Румъния, Италия и други географски региони.

Приноси в областта на екологията се свеждат до изследвания на пространствена изменчивост на разнообразието на нематодни съобщества. Охарактеризирано е разнообразието на свободно-живеещи нематоди обитаващи географски райони с екстремни условия - арктически и антарктически полярни пустини. Установява, че основните разлики между арктическите и антарктическите нематодни съобщества от двата вида житни треви се проявяват както отношение на таксономичната структура, така и по пътищата на разграждане на органичната материя.

Анализирани са различни по характер местообитания и биотопична изменчивост на почвените нематодни съобщества (в шест типа гори на Витоша планина), в смесени гори в антропогенно повлияни райони (Борисова градина), както и използването им като биоиндикатори. Изследвано е обилието на нематодни комплекси освен в зависимост от местообитанието и пространственото им разпределение, така и в зависимост от вертикалния градиент.

Посочените приноси до голяма степен се дължат на прилагането на традиционни и съвременни методи и подходи в таксономията каквито са молекулярно генетичните. Охарактеризирани са видове, като са секвенирани нуклеотидни последователности на два широко използвани в нематологията генетични маркера.

Не без значение са и научно-приложни и научно-популярни приноси свързани с опазването на вековни гори в България.

Заключение

Д-р Лазарова е утвърден специалист посочените научни области. Кандидатката е представила значителна научна продукция, съдържаща оригинални научни приноси. Нейните трудове имат широко отражение в научната литература. Постигнатите резултати убедително показват професионална компетентност, задълбоченост и целенасоченост в областта на нематологията.

Убедено мога да препоръчам на Научното жури кандидатката д-р Стела Лазарова да бъде избрана на академичната длъжност доцент по научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“ за нуждите на ИГ „Нематология“, секция „Биоразнообразие и екология на безгръбначните животни“, отдел „Животинско разнообразие и ресурси“.

София, 05.11.2013

Проф.д-р Румяна Мечева

